

حوکمی ئو سەر وکی
حوکم ئەکات بە جگە
لەوێک الله دایبەزاندووە
لە تشریع عامی وەلاتدا

راشەکردنی

مامۆستا نێسماعیل سوسەیی

یەکەستنی باوکی سەفیان

حوکمی ئو سەر وکی
حوکم ئەکات بە جگە
لەوێک الله دایبەزانده
لە تشریع عامی وه لاتدا

راشه کردنی

مامۆستا ئیسماعیل سوسهیا

ریکستنی باوکی سفیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

— پیشہ کی —

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ
مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا
مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ} (آل عمران: 102) {يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا
رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا} (النساء: 1) {يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۖ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا} (الأحزاب: 70، 71) أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ خَيْرَ
الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ
بِدْعَةٌ، وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

-پیشہ کی-

بسم الله الرحمن الرحيم

...سو پاس و ستایش بو ئه و خواہی تاک و تہنہایہ و ہیچ
ہاوبہش و شہریکیکی نیہ لہ مولک و حوکم و دہسہ لاتی
ہر و ہک چوں ہاوبہشی نیہ لہ پھرستن و عبادت کردنی
بہباشمان زانی لہم عصرہی ئیستا و بہتایبہت لہم کاتہی
ئیستا کہ شوبہہی شوبہہ چیہکان خہریکہ زوریک لہ
موہحیدہکانیش ئہگریتہوہ لہ تیکرای بابہتہ گرنگہکان
بہتایبہت مہسئلہی ((حکم بغیر ما أنزل الله)) کہ بہ ہملہ
لہ تہفسیر و مانای ئہو ئایہتہ تی گہیشتون و شیطان سہری
لی شیواندون کہ دہلین ئہگر کہسیک حوکم نہکات بہ
قورئان ئہوہ تہنہا تاوانبارہ بو رہواندنہوہی گومانہکان و
جیگیر بونی متمانہ لہو زانایانہی جیگای متمانہن گوئیستی
واتای ئایہتہکانی اللہ تعالیٰ ببین و لہو شوبہہ و گومانانہ
پاریزاوبین لہبہر ئہوہ ئہم ووتارہی (ماموستا اسماعیل
سوسہیی) اللہ تعالیٰ ئازادی بکات وەرگیرینہ سہر کتیب و
ہمتا بہلگہ و دلیلہکان کہ لہو وتارہ ہاتون ئاسانتر لہبہر
چاوتان بی و سودی لی ببین و داواکارم لہ اللہ تعالیٰ دلمان
جیگیر بکات و لہسہر ئہم ریگایہ لا نہدہین و ہیدایہتمان
بدات .

اللهم امین

وانه‌ی (۱)

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين صلى الله عليه وسلم وبارك على نبينا محمد وعلى آله وصحبه اجمعين اللهم طهر قلوبنا من الشبهات والشهوات واعمالنا من الرياء يا رب العالمين

واده و بهلینمان دا که باسی و ته و پرونکردنه‌وی زانایانی
نه‌لی سوننه و جه‌ماعه له کۆن و نویدا بکهین دهر باره‌ی
نه‌وی که ئایا حوکم کردن ته‌نها بو خوای تعالی یه
انجا نه‌گهر نه‌وه سه‌لمیندراوه و دوودلی تیدا نیه
وه ئایا نه‌گهر که‌سیک لایدا له حوکم و شهر یعت و
ریبازی خوای په‌روه‌ردگار چوه سهر حوکم و شهر یعت
و یاسایه‌کی ده‌ست کرد حوکمی نه‌وه که‌سه‌ی چیه که ئیشی
پی ده‌کا یان بروای پی هه‌یه یان پیی باشتره له یاسای
خوای په‌روه‌ردگار به کورتی و پوختی ان شاء الله رای
هه‌ندی له زانایان ده‌هینینه‌وه

سهره‌تا کتابیکی یه‌کجار باش و پوخت هه‌یه له‌وه بواره‌ی
که پیم باش و خوشه هه‌ر هه‌مووتان هه‌تان بی و زور
فایده و سود و قازانجی لی ده‌بینن به‌ناوی

(الإيمان حقيقته، خوارمه، نواقضه عند أهل السنة والجماعة)

[عبد الله بن عبد الحميد الأثري]

نه‌وه پیاوه به‌ریزه به راشکاوانه له لاپه‌ره ٦٥٥

ده‌فه‌رمووی : ((عدم أفراد الله تعالى بالحكم والتشريع:

الحكم بغير ما أنزل الله كالحكم بغير ما أنزل الله، أو التشريع المخالف لشرع الله،
وتطبيقه، والإلزام به: فمن شرع حكماً غير حكم الله تعالى، وحكمه في عبادته، أو

بدل شرع الله تعالى، أو عطله، ولم يحكم به، واستبدل به حكماً طاغوتياً وحكم به؛
فهذا كفر أكبر، لأنه ناقض من نواقض الإيمان وردة عن الإسلام ...))

تیبینی: له بهر ئهوهی نامانهوی کتابهکه زۆر درێژ بێتهوه و
عهربیهکهشی زۆره تهنها کهمیک دا ئهههین لهو متنه
عهربهیانه ههر کهس ویستی با برواتهوه سهری له کتێبهکه
واتا نهگهر خوا به تهنها نهگری له روی حوکم کردن و یاسا
دانانهوه ئهوه شیرکت بۆی داناوه وهک حوکم کردن به
جگه لهوهی خوا دایبهراندوه که قورئان و سونهتی
پیغمبهره ﷺ یان حوکم و ئیشکردن بهو یاسایانهی
پێچهوانهن لهگهڵ شهرعی خوا یان جێبهجی کردنی ئهوه
یاسایانه له ژیانی رۆژانه یان خۆ بهستنهوه و خهڵک
بهستنهوه بهو یاسایه که دهبی جێبهجی بکا ئا ئهوه شهریک
و هاوبهش دانانه بۆ خواي تعالى

وه ههر کهسێک یاسا و حوکمیکی دانا جگه له حوکم و
یاسای خواي تعالى وه ئهوهی کرده حاکم بهسهر خهڵکهکهی
و دهبی خهڵک پهیرهوی بکا یان شهرعی خواي گۆری به
یاسایهکی دهست کرد یان پهکی خست و نهیههشت ئیش و
کاری پێ بکری یان حوکمی پێ نهکرد

له باتی ئهوانه حوکمیکی طاغوتی هینا و حوکمی پێکرد
ئانهوه کوفرێک و کافر بونیکی گهورهیه و ئیمانی پێ
ههڵدهوهشیتتهوه و مرتد بونه له ئیسلام

وه ئهوه بهشهرت ناگیری که کهسهکه لێی بپرسری ئایا یاسا
دانانهکه به چه لال ئهزانی یان نا له بهر ئهوهی ههر کار و
کردموهکهی که به یاسا دهست کردهکه دهیکات ئهوه خۆ

قهدهغه کردنه و پشت کردنه له بون به شریعت و یاسای
 خوای پەروەردگار وه ئهوه یاسادانانه جگه له خوا و
 شەریک دانانه بۆ الله تعالی وه ئهوه رق لی بونهوه و به کهم
 دانانی ئهوهیه که له لای خوا هاتوه که قورئان و حوکمی
 خوایه وه کار و کردهوه کردن به یاسا دهست کردهکان بۆ
 کهسهکهی که کاری کردوه بهو یاسا دهست کرده دهبیته
 بهلگه لهسهری که بهراست و دروست و جائیزی داناوه که
 شوینکهوتهی جگه له شەریعی خوای بین

وه ئهگەر به پراشکاوانهش به زمان وانهلئ و بهلئ
 بهحصرامی ئهزانم هەر لئی وەر ناگیرئ و کافره لهبەر
 ئهوهی

زمانی حال و کردهوه زورجار بههیز تره له زمانی قسه و
 وته، لهبەر ئهوه به کافر دا ئهئری و به کوفری گهوره و له
 ئسلام دهردهچی.

ئهو کهسهی حوکم بکات به یاسایهکی دهست کرد جگه له
 یاساو پرێبازیکی خوای پەروەردگار چونکه

یاسادانان و حصرام کردن و چه لال کرد یهکیکه له تاییهت
 مهئدیهکانی خوای پەروەردگار نابئ کهس خۆی بینیته ئهو

ئاست و پلهیه خۆی بینیته ریزی الله تعالی، ئهوه حق و

مافیکی تهنها هی خوایه نابئ هیچ کهس شەریک و هاوبهش

بئ لهگهڵ خوای لهو حق و مافهی کهواته چه لال ئهو

چه لالهیه که خوا و پیغمبەر ﷺ چه لالیان کردوه و حصرامیش

ئیمانەکی لەلای خوای پەروەردگاری جیهانیان لەبەر
ئەوێ خوای پەروەردگار گوێرایەلی خۆی و پیغمبەرەکی
ﷺ کە کەسێکی ئەمێنە دا ناوە لە شتە لازم و پێویستەکان بۆ
ئیمان کە ئیمان پێویستەتی وەک الله تعالی ئەفەرمووی:

﴿ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴾

واتا: پێیان بۆ ئەو محمد ﷺ گوێرایەلی فەرمانەکانی خوا و
پیغمبەر بکەن ئەگەر پشتیان هەڵکرد ئەو بزانە خوای
پەروەردگار کافر و بێ پروایانی خوش ناوی

ئەوێش ئەوێمان بۆ رۆن دەکاتەوێ هەرکەسێک لە یاسای خوا
و پیغمبەر لا بێ و بکەوێتە دوا یاسای دەستکرد و دروست
کراوی بەشەر و ئێشی پێ بکات لە ژێانی رۆژانە یان پروای
پێی هەبێ ئەو بەکافر لە قەڵەم دەدرێت لە بەر ئەوێش خوای
پەروەردگار لە کوتایی نایەتەکە فەرمووی **خوا کافرانی خوش**
ناوی جا خوای بەرز و مەزن پاک و بێگەرد پشتکردن لە
فەرمانەکانی خوا و پیغمبەر ﷺ بە کوفری گەورە و ئاشکرا
دانا

ئەجا پشت کردنیەک لە گوێرایەلی خوای مەزن و
پیغمبەر ﷺ گەورەترینیانە لەوێ کەوا یاسا و رێبازی خوای
پەروەردگار پەک بخەێ لە ژێانی دنیا و کاری پێ نەکەێ
یان بێگۆری بە حوکم و یاسایەکی دەست کرد و طاغوتی
و.ه.ک: (دیموکراسی یان لیبرالی یان علمانی یان شوعی و
هەر حوکمێک کە مەروەف دایناوە جگە لە خوا ئەگرێتەوێ)

وه کارى پى بکهیت جا ئەوانه حوکم ناکهن بهوهى له خواوه
 دابهزیوه که قورئانى پیرۆزه جا ئەوئەوکەسانهگەر بلین یاسا
 دانەرەکان بن یان یاسایهکی دیکه که گۆریویانه و له شوینی
 شهرعى خوا دایان ناوه یان حوکمه دهست کرده

ئەوروپیهکانیان هیناوه وهیان به یهکسانی سهیری حوکمی
 دروست کراوی مرووف و حوکمی طاغوتی بکهن لهگهل
 حوکمی خوا و وای دابنن هەردووکی وهک یهک وان یان
 خویان قهدهغه بکهن

له جیهجی کردنی شهرعى خوا ئانهوانه خواى
 پهروهردگار حوکمی کوفری بهسەر داوان وه ناوی بردون
 له قورئان به کافر و زالم و ستهمکار وهک دهفهرمووی:

﴿ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴾

وه له نایهتهکهی دیکه دهفهرمووی:

﴿ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴾

وه نایهتی

﴿ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴾

سورة المائدة ٤٤-٤٧

شیخ تفسیری أضواء البیان ی پیشهوا الشنقیطی دهینیتهوه
 لهسەر ئەوه سى نایهته که دهفهرمووی

(أن تحرير المقام في هذا البحث أن الكفر والظلم والفسق كل واحد منها ربما أطلق في الشرع مراداً به المعصية تارة، والكفر المخرج من الملة أخراً ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ﴾ معارضة للرسول وإبطالا لأحكام الله فظلمه وفسقه وكفره كلها كفر مخرج عن الملة...)

واتا: ههڙ ڪهڙي ٺهڙي سڀاڻي ڪه به ڪار هاتي جاري واهي مهههست پي تاون و گوناچه نهگهڙ به ڀر هاهي هاتي و جاري واشه مهههست پي ٺهڙ ڪافر بونهيه ڪهوا له نسلام دهرت دهڪا

وهڪ خواي تعاليٰ دهفهر مووي ﴿ ههڙ ڪهڙي حوڪم نهڪا بهوهي خوا دايگرتوه ﴾ ڪهواته ههڙ ڪهڙيڪ پشت بڪات له ياساي خواي پهروهر دگار يان بهربهره ڪانتي پيغهمبهڙان بڪا يان حوڪمهڪاني خواي پهروهر دگار پوچهل بڪاتوه و نيشيان پي نهڪات ٺهوه زولم و ستهم و فاسق بونهڪه و ڪوفره ڪهشي ڪوفري گهورهيه و له نسلام ٺههياته دهرهوه

وه لهپاشان له تهواو ڪردني قسهڪاني ٺهوه زانا مفههسيره بهريزه دهفهر مووي ٺهوانهي شوين ياسا دهست ڪردهڪان دهڪهون نهيفهر مووه به بهلاي بزاني يان به بهلاي نهزاني فهرمويهتي ههڙ ڪهڙي ڪه شوين ٺهوه ياسايانه بڪهوي ٺهوه ياسايانهي ڪهوا شيطان لهسهر زماني دوستهڪاني خوي ڪه دايئاوه پيچهوانهن لهگل شهرعي اللهتعاليٰ ڪه شهرهڪهي خوا لهسهر زماني پيغهمبهڙان .

دهفهر مووي هيچ شڪ و گومان نيه له ڪافر بون و مويشرڪي ٺهوه ڪهسانه

ئىلا كەسپىك گومانى ھەيە لە كافر بونى ئەوانەى كە حوكم بە
 ياساى خوا ناكەن مەگەر كەسپىك بەرچاۋ پرونيەكەى
 كوژا بېتەۋە يان خواى پەرۋەردگار چاۋى كوڤر كوردېى لە
 بېنىنى كوفر و شىركى ئەو كەسانەى حوكم ى غەيرى قورئان
 ئەكەن يان پىي رازىن چونكە شىرك و كوفرەكەيان ۋەك
 رۆژى روناك ديارە

ۋە لە شۆيئىكى تىرى تفىسر أضواء البيان دەفەر موۋى:

ئەو ياسا و بەرنامە و رېئاسايانەى پىچەوانەن لەگەل ياسا و
 بەرنامەى خواى بەدىھيئەتى ئاسمانەكان و زەۋى جىيەجى
 كردنى ئەو ياسايانە و بە حوكم دانانىان ئەۋەيان كوفرە و كافر
 بونە بەخواى بەدىھيئەتى ئاسمانەكان و زەۋى

ۋەك نموونە ى ئەۋەى دەلئىت: كە پىاۋ دوو ئەۋەندەى ئافرەت
 ۋەر ئەگرى دەلئىن شتىكى داتپەرۋەر نىە لە ياسا دەست
 كردهكان ئەمشتانە ئەۋترى و دەلئىن كە دەبى پىاۋ و ئافرەت
 ۋەك يەك مىراتيان بەر بىكەۋى

يان دەلئىن ئەۋەى لە ژنىك زياتر ھەبى ئەۋە زولم و ستەمە
 يان تەلاق دانى ھاۋسەرايەتى لە نىۋان ھاۋسەرەكان كە پىاۋ
 ئافرەت تەلاق بدا زولم و ستەمە لە ئافرەت

يان دەلئىن رەجم كردنى ئافرەتى زىناكەر يان پىاۋى زىناكەر
 كە ھاۋسەريان ھەيە كاريكى ۋەحشىيانەيە و ۋەحشى گەريئىيە
 يان دەست بىرىنى دز يان زور شتى تر لەۋ بابەتانە دەلئىن
 راست نىە و نابى بىرى يان بۇ ئەم سەردەمە نابى ...

وه حوكم پيٰ كردن و به ياسا كردنى ئهو ياسا و ريساينهى
كه باسكران له تاكهكانى كۆمهلگا وه له مالهكان و سامانيان
وه له ناموسييان له نهسهبيان له ئهقليان و له ريبازيان كوفره
و كافر بونه به خواى خاوهن دمهسلات

وه ئهوه سهرپيچى كردن و ههنگهرانهويه له سيستهى
ئاسمانى كه خوايه و ئهو شتانهى ههمووى داناوه و دروستى
كردوه وه ياساكه ههه خوى داناوه كه خوايهكه بهديهينى
ههموو بهديهينراوهكانه ئهو خوايه له ههموو كهس و شتيك
شارهزا تره بهوهى كام بهرژمونهدى باشتريه بۆ مرقهكان ههه
ئهو ههيه ياسايان بۆ دابنى

وه ئهگهر تۆ وا بير بكهيتوه كهسيكى تر ههبي لهگهڵ خوا
ياسا دابنى بۆ مرقهكان ئهوه خواى پهروهر دگار لهوه مهزن
تر و گهوره تره ئهو شهريكهى بۆ ئههجام بدرى

.. بئىگومان ئهو زانا بهريزه هيجى تى نههيشتهوه و وتهى
زۆريكى تريش ههيه

وه ئهو شيخ [**عبدالله بن عبد الحميد الاثري**] ههه له بابى حكم بغير ما
أنزل الله وتهى امام الشنقيطي هيناوتهوه كه دهههه موئ

((بزانه مهرج نيه كهسهكه لئى پيرسرى ئايا به حهرامى
ئهرانى ئهو ياسا دهستكره يان به ههلال ئهگه ئهوه ئهو قسهيه
هيج بنهمايهكى نيه له زانايانى پيشين و دوره له مهنههجي
ئههلى سوننه چونكه خواى پهروهر دگار له دهقه راشكاوهكان

هیچ مهرجیکی و قهیدیکی دا نهناوه که کوفره گهورهکان بهوه
 بهستر ابیتنهوه که نهگهر یاساکه یان کوفره که به چهلال نهزانی
 نهوه پیی کافر نهبی کهواته هیچ شتیکی وا نیه وه بهلگهش
 نهوهیه که خوای تعالی عوزری نهوانهی قبول نهکرد و نهبوه
 عوزر بویان کهوا وتیان نیمه تهنهها گالتهمان نهکرد و
 بهراستمان نهبوو لهو روداوهی له ریگای جهنگهکه گالتهیان
 به مسولمانان و هیزی مسولمانان کرد لهو کاته خوای تعالی
 نایهتی داگرت و فهرمووی نهگهر پرسیاریان لئیکهن له و
 وتانهی که وتویانه دهربارهی پیغهمبهر و قسهکانی نهوه دهلین
 تهنهها به گالته و بو خوشی وتمان پییان بلی نهی محمد ﷺ نایا
 گالته به خوا و نایاتهکانی و پیغهمبهرهکی دهکهن عوزر و
 بیانوو مههیننهوه تازه کافر بون دواي نهوهی پیشتر ئیماندار
 بون

وانه‌ی (۲)

لیر هوه دهست دهکمین به هینانهوه‌ی را و بوچونی زانایانی
نه‌هلی سوننه و جماعه سه‌بار هت بهوانه‌ی حوکم ناکمن
بهوه‌ی خوا دایگرتوه و به‌شهرعی خوا حوکمیان چیه
سهره‌تا نهو بختی تخرجکردنمان له سالی (۱۹۹۷)
به‌ختی تخرجمان نهوه بوو.

- **كيف نعيد حكم القرآن الثانية الى ميدان التطبيق -**

به‌ریز دکتور محمد بهادین حوسین اسفنداری عهمیدی
کولیه بوو پیاویکی به‌ریز و عالم بوو رحمه‌الله نهوکات ئیمه
زور به کورتی هه‌ندیک را و بوچونمان هینابوو نهوه
نه‌خه‌ینه پروو دواتر هه‌ندیک له زانایه‌کانی تریش ان شاء‌الله
رون نه‌بیتهوه نهو حه‌قیقه‌ت و راستیه به گویره‌ی عقیده‌ی
نه‌هلی سوننه و جماعه

نوسیومانه)) (حكم من لم يحكم بالقران او لم يتحاكم اليه او ضحت فيما مضى
ان شريعة الاسلامية التي مصدرها القرآن والسنة واجبة التطبيق ويتعين على كل
مسلمين ان يعمل على تطبيق احكام الشريعة الاسلامية سواء اكان حاكما او
محكومة والحكم بما انزل الله هو واجب و لازم بغير حاجة الي اجتهاد فالتسليم
بقضية الحاكمية لله هي نتيجة حتمية وهي اساس في الدين لا ينكرها اقل وهي
محك الإيمان ذلك ان الله خالق و مالك لكل شيء ومن كان خالقا و مالكا فله تصرف
فيما خلقا وفيما ملك وله حكم وله الامر فتبارك الله احسن الخالقين)) _

دوایی هاتینه سهر نهوه‌ی ((بين علماء الامه الاسلامية حكم من لم يحكم
بما أنزل الله ولم يتحاكم الى شريعة الله سواء كان جاحدا لها ام لا استندوا اقوالهم
وفتاواهم بالأدلة القرآنية حثا نقل بعض من العلماء الاجماع في الحكم من لم يحكم
بما أنزل الله ولم يتحاكم الى شريعة الله مثل ابن كثير حيث قال: فمن ترك شرعا
محكم المنزل على محمد ﷺ وتحاكم الى غيره من شرائع علما المنسوخة كفر فكيف
بمن تحاكم الى الياسا وقدمها عليه من فعل ذلك كفر بالجماع المسلمين

قال تعالى ﴿أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾

وقال تعالى ﴿قُلْ وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُخَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا﴾

ابن کثیر له تەفسیری ئەو ئایاتە فەرموویەتی: ھەرکەسێک
واز بێنی لە ڕێیاز و شەریعەتی ڕێک و پێکی دابەزیو
بەسەر پێغەمبەر ﷺ و ھوكمیکی تر ئیشی پێ بکا و بیکاتە
حەکم بەسەر خۆی ھەتا ئەو ھوكمە منسوخیەکانیش کە ھی
جولەکە و دیانەکانن کافرە و کافر ئەبێ ،

ئەگەر ئەو کەسە کافر بێ کە ھوكم بکات بە شەریعەتەکانی
پیشتری ئاسمانی ئەو ئەو کەسە ھوكمی چپە تھاکم و ھانا
ببات بۆ یاسای ئەم سەردەمە

ابن کثیر له پێناسە یاسا له البدایه والنهايه کردوتی دەلی:-

یاسا(یاسق) جەنگیزخان ئەو دەستورەبوو دایرشتبوو کە
کۆمەڵی لە ھوكم و یاساکان بو لە یاسا و شەریعەتە جوراو
جۆرەکان لە جولەکە و دیانەکان ھەتا ھەندیک لە
ئسلامیشی تێدابوو وەک دەستورە سەردەمیەکانی ئێستا. لە
ولاتانی بەناو ئسلامی و لەنیو کۆمەڵگا مسوڵمانەکان کە
کاری پێ دەکری وە زۆریکیش لە یاساکانی بیر و بۆچون و
ھەواو ھەوەسی خۆی بوو ھینابوو ی ئەوکاتە وای لیکردبوو
لە ناو گەل و خەڵکەکە ی کە ئەویان بە فەرمان ڕەوا ئەزانی
بووبو ڕێبازیکی شۆینی کەوتبون وە ئەویان ئەخستە پیش
بەسەر قورئان و سونەت بۆ ئیش پیکردن

کهواته کهسیک یاسای جولہکے و دیانہکان بیئی کہ ئاسمانین
کافر بیئی ئہی کہسیک یاسای جنگیز خان بھینئی ئہبی ئہوہ
حوکمی چی بیئی ئہو یاسایانہ بخاتہ پیش شہرعی خوا و
نیشی پیبکات

انجا ابن کثیر ئہفہرمی (من فعل ذلك) ہرکہسیک ئہو
کارہی بکات نہیفہرموہ ئہگہر پیئی حلال بیئی انجا کافر ئہبی
ابن کثیر فہرمویہتی ہرکہسیک ئہو کارہ بکات و اتا یاسا
بخاتہ پیش شہریعتی ئسلام کافرہ بہ ئیجمای مسولمانان
وہک ئہوہی خواہی تعلی ﴿أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ
مِنْ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ و اتا: نایا ئیوہ حوکمی حاہیلی
نہگر نہ بہر کی ہمیہ بہقہد خوا حوکمی چاک و جوان بیئی
بو قہومیکی کہ بروای تہواویان ہمیہ

یان دہفہرموی ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا
شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا﴾ و اتا: سویند بہ پەر و ہر دگارت ئیمان ناہینن ہمتا توو
نہکمنہ حاکم لہ نیوان خویان لہ ہر کیشہ و گرفتیک کہ
ہمیان بیئی وہ لہپاشان کہ تو ئہکمنہ حاکم نابی ہیچ شتیکیان
لہ دل بمینیتہوہ ہر فہرمانیک بدہی بہسہریان وہ ئہبی
تسلیم بن بہ تہسلیم بونیکی تہواو دلشیان پیئی خوشبی

وہ ابن کثیر لہ دریژہی قسہکانی دہفہرموی

وقوله : (أفحكم الجاهلية يبغون ومن أحسن من الله حكما لقوم يوقنون) ينكر تعالى على من
خرج عن حكم الله المحكم المشتمل على كل خير ، الناهي عن كل شر وعدل إلى ما سواه من
لأراء والأهواء والاصطلاحات ، التي وضعها الرجال بلا مستند من شريعة الله ، كما كان أهل
الجاهلية يحكمون به من الضلالات والجهالات ، مما يضعونها بارائهم وأهوائهم ، وكما يحكم به
لنتار من السياسات الملكية المأخوذة عن ملكهم جنكزخان الذي وضع لهم اليساق وهو عبارة
عن كتاب مجموع من أحكام قد اقتبسها عن شرائع شتى ، من اليهودية والنصرانية والملة

الإسلامية ، وفيها كثير من الأحكام أخذها من مجرد نظره وهواه ، فصارت في بنيه شرعا متبعا ، يقدمونها على الحكم بكتاب الله وسنة رسوله صلى الله عليه وسلم . ومن فعل ذلك منهم فهو كافر يجب قتاله ، حتى يرجع إلى حكم الله ورسوله [صلى الله عليه وسلم] فلا يحكم سواه في قليل ولا كثير ، قال الله تعالى : (أفحكم الجاهلية يبغون) أي : يبتغون ويريدون ، وعن حكم الله يعملون . (ومن أحسن من الله حكما لقوم يوقنون) أي : ومن أعدل من الله في حكمه لمن عقل عن الله شرعه ، وأمن به وأيقن وعلم أنه تعالى أحكم الحاكمين ، وأرحم بخلقه من الوالدة بولدها ، فإنه تعالى هو العالم بكل شيء ، القادر على كل شيء ، العادل في كل شيء .

واتاكهي: ئەوەی ئینکاری بکا بە شەری الله

ئەوێ اللهتعالی حوکمی خۆی بەسەر ئەو کەسانە داوێ کە لیان تورەییە و پێیان رازی نیە کە دەریچن لە شەریعت و حوکمی خوای تعالی، کە ئەوەی خێر و چاکەییە لە حوکمی خوای دایە کەوا قەدەغەت دەکا لە هەموو شەر و خراپەکان ئەگەر بچێ ئەوەی لا بدا بۆ هەوا و هەوێسی خۆی بۆ را و بۆچوونی خۆی یان بۆ ئەو زاراوانەیی داناوان بەبێ هیچ بەلگەیهک وەک(دەستور و مافی مەرۆف و زۆر شتی تر)

کە لەجیاتی شەریعتی ئسلام ئیشی پێ بکری وەک سەردەمی جەهالەت لە گومرایی و نەقامی ئەوەی دایان ئەنا بە هەواو هەوێسی خۆیان وەک لە سەردەمی تەتەر و مەغۆل و ئەکرا کە بیر و بۆچونی پاشاکانی خۆیانیان جێبەجێ دەکرد لەجیاتی قورئان کە لە جەنگیز خانیان وەرگرتبو ئەویش یاسا(یاسق)ی بۆ داناوان کە وتمان ئەو کتێبەییە کۆکەرەوێ چەندین شەریعت و پێباز و بیر و بۆچونی تێدایە انجا لە ناو گەلەکە و پۆلەکانی دا یاسایەک کە خەلک شوینی کەوتبون و بە پێش قورئان و سوننەتیان خستبوو لە ئیشپێکردن و اتا لەجیاتی ئەوەی قورئان حوکم و یاسایان بێ ئەو یاسقەیی جەنگیز خان حوکم و یاسایان بوو وەک دەستور و یاسای نیودەولەتی و مافی مەرۆفی ئەمرو،

بۆيا ھەركەسيك وای کرد پڻويسته شهر و كوشتاری لهگهل
بكریت ههتا ئهگريتهوه ناو حوكمی خوا و حوكم به قورئان
ئهكات وه هيچی تر جيبهجي نهكات نه كهتر نه زیاتر (نایا
ئەوان حوكمی جاهیلیان دهوی)

جا احمد شاکر که زۆر شارەزا بوە و قاضي بوە که حوکم
به قورئانی پیروژ لادانی تی کهوتوہ و ئیشیان پیی نهکرد
دهستی له کار کیشایهوه انجا به تعلق لهسەر ئەو قسەیهی
ابن کثیر فەرمویهتی :

(اف يجوز مع هذا في شرع الله ان يحكم المسلمون في بلاده
بتشريع مقتبس عن تشريعات اوروبا الوثنيه الملحدہ ... هتد)

واتا: دەلی ئایا دروسته لهگهل ئەوهی ابن کثیر که تفسیری
ئەو ئایهتەهی کرد و پرونی کردهوه که ئەمڕۆ مسولمانان له
ولاتهکانی خویان بهو یاسایانه کار بکهن که وهرگیراوه له
تشریعات و یاسایه دهستکردهکانی ئەورووپای بی‌دینی بت
پهرست بهلکوو ئەو یاسایانهی له ئەوروپا هاتون و له ولاتی
مسولمانان جیبهجي ئەکری ئەوه ههواو ههوس و پرا و
بۆچوونی خویانه بهکهیفی خویان ئەیگۆرن و شتی تری له
جی دا ئەنن چۆنیان بوئ

ئەوانەهی له پەرلهمان دادهنیشن گوی بهوه نادهن لهگهل ئسلام
یهک ئهگريتهوه یان پیچهوانهی ئسلامه

جا حوکمی ئەو یاسا دهستکردهانه وهک پرۆژی پروناک دیاره
ئەوه کوفریکی ئاشکرایه و بریاریان لهسەر بده ئەوهی وا

دهكهن كافرن و مهترسی له تهكفیر كردنیاں هیچ شتیکی
شاراوهیی تیدا نیه نابئی پیچ و پهناى بینیتهوه و مهجالی
بدهیتی بلئی لهوانهیه کافر نهبی

وه هیچ كهسى عوزرى نیه كه ئیش بهو یاسایانه بکا با خوی
به مسولمان نهزانی ههر كهسى بی ئهوكهسه كه وتی ئیشی
پی دهكهن یان ملكهچبی بوی یان دانی پيدا بنئی یان
پیتباشتری له ریبار و بهرنامهی خوا با خوی به مسولمان
نهزانی

وه دواتر وته بهنرخهكهی سعید حوی ئهو زانا سسوریه له
تهفسیرهكهی دا (الأساس في التفسیر/ ۳- ۱۴ التفسیر)

فهصليكي داناوه فصل في التكفير دهفهرمووی:- ههر حزب
و لایهنیک ئهگهر بی و ئیسلامی رته کردهوه یان ویستی
ئسلام لهگهل شتی دیکه تیکهل بکات وهک یاسا و بهرنامه
حزبیهکان یان له ههر کوپونهوه و بیردۆزیهکان بیر و
بوچونی خوی دابریژی و تیکهلی بکات لهگهل ئیسلام یاسا
و مهنهجیک بوخوی دابریژی شتهکان کوفری بن
رتهکردنهوهی نایاتی قورئان بی یان حهدهشی صحیح ئهو
حیزب و لایهنه کافرن.

وه دهفهرمووی ههر حکومهتیک ئهگهر بی و له دهستور و
یاساکان و بهرنامهكهی شتیکی تیابی كه ههلوهشینهرهوهبی
بو شایهتمانی لاالهالاالله محمد رسول الله ئهوه ئیمه دهلین
کافره ئهوكهسهی پشت ئهو حوكمهتهش دهگری کافره و
ئهوهی سهریان دهخا ههر کافره(ئیترا پشگیری ئهو
حوكمهته به چهک یان قسهیهک یان چهپله لیدانیک بوی)

ئەو نىزام و سىستەمانەى ئەمرو كە بە ياسا و دەستورى
 مەغۇلەكان دەچى بەوہى كە پشت دەبەستن بە
 ياسقە(ياسا)سەردەمىەكان ھەر وەك تەتەر و مەغۇل كە
 پشتيان دەبەست بە ياسق و ياساى سەردەمى خويان كە
 دەستورى خويان بوو ھەوا و ھەوەس و جولەكە و ديان و
 فكري جەنگيزخان و ھەتا ھەندىك لە ئىسلامىشى تىدا بو
 بەلام ھەر كافرن و فريان بەسەر ئىسلامەوہ نىہ

وہ وتەى دكتور عمر سليمان الاشقر

(اما هؤلاء الذين جاءونا بالقوانين الكافره وطبقوا على الشعوب الاسلاميه بي بقوة الحديد والنار
 وحاربوا وعذب كل من نادى بتطبيق الاسلام ...)

سەبارەت بەوہى ئەو ياسا دەستکردانە جىيەجى دەكەن :

ئەوانەى ياساى كافر و بى پرواىيان ھىناوہ بۆمان وە
 جىيەجىيان کردوہ بەسەر گەل و نەتەوہى مسولمانەكان بە
 ھىزى ئاگر و ئاسن وە دژايەتى و ئازار و شەرى ئەوانە
 دەكەن كە كەسنىك ھاوار بكا و خەلكى بانگ بكات بۆ
 جىيەجىکردنى ئىسلام و پەيرەوکردنى ياساى قورئان ئائەوانە
 فريان بەسەر ئىسلامەوہ نەماوہ ھەچ شتىكىن لەسەر ئىسلام
 نىہ و ئىسلام نىن و مسولمان نىن بەلگەش

وتەى اللہ تعالیٰ ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا
 شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا
 تَسْلِيمًا﴾

واتاکهی: نهخیر(وانی یه که خویان به باوهردار نیشان
دهدن) سویند به پهرودگارت پروا دارنن تا تو نهکهنه
دادوهر لههر ئازاوه و دووبهرهکی یهکی نیوانیان دا
لهپاشان ههست نهکهن له دهرونیاندا به هیچ بیزاری یهک
لهو بریارهی تو داوته و مل کهچ نهکهن به مل کهچی یهکی
تهواو.

[سورهتی النساء:65]

وانه‌ی (۳)

دوباره را و بۆچونی هه‌ندیکی تر له زانایان ده‌هینینه‌وه له مه‌سه‌له‌ی حکم بغير ما انزل الله حوکمی ئهو کهسه چیه که حوکم ناکات به قورئان له‌وانه

امام الشنقيطي رحمه الله له ته‌فسیره‌که‌ی أضواء البيان

چهندین را و بۆچونی هه‌یه که هه‌ندیکیان ده‌هینینه‌وه ده‌رباره‌ی تفسیری ئهو ئایه‌ته‌ی که ترمذی ڕیوایه‌تی کردوه

((انخذوا حذرهم و ره‌بانهم از دنا من نور الله))، وكان عدي في الجاهلية نصرانياً فقال عدي ما كنا نعبدهم من دون الله فقال له النبي صلى الله عليه وسلم ألم يحرموا عليكم ما أحل الله ويحلوا لكم ما حرم الله فتتبعوهم قال: بلى قال فذلك عبادتهم وهو معنى اتخاذهم أرباباً وهذا التفسير النبوي يقتضي أن كل من يتبع مشرعاً بما أحل وحرم مخالفاً لتشريع الله أنه عابد له متخذة رباً مشرك به كافر بالله هو تفسير صحيح لا شك في صحته والآيات القرآنية الشاهدة لصحته لا تكاد

تحصيها في المصحف ... هتد.) عدي بن حاتم هاته خزمه‌ت

پێغه‌مبه‌ر ﷺ سه‌لبيیکی له مل بوو پێغه‌مبه‌ر ﷺ پێی فهرموو ئهو وثن و بته‌ی له خۆت بکه‌وه و فری بده له‌پاشان گوێی له‌و ئایه‌ته‌ بوو که خوێندرايه‌وه ((اتخذوا احبارهم و ره‌بانهم اربابا من دون الله))

واتا:جوله‌که و نصرانیه‌کان حاخام و قه‌شه‌کانیان کردبوو و په‌روه‌ر دگاری خویان له جیاتی خوا

عدی له سه‌رده‌می جاهیلی نصرانی(مه‌سیحی)بوو جا که ئهو ئایاته خوێندرايه‌وه عدی په‌کسه‌ر روی کرده پێغه‌مبه‌ر ﷺ و فهرمووی خو ئیمه ئه‌وانمان نه ئه‌په‌رست له‌جیاتی الله! پێغه‌مبه‌رش ﷺ فهرمووی ئایا حه‌رامیان بۆتان خه‌لāl

نەدەکرد و حەلەیان بۆتان حەرام نەدەکرد و ئیوەش شوینیان
 کەوتبون؟ عەدی فەرمووی بەلێ پێغەمبەریش ﷺ فەرمووی
 ئەو عیبادهت و پەرستتیا (سنن ترمذی ۳۰۹۵)

ئەوێش مانای ئەوێه بەو گۆپرایەلێ کردنەیان لە حەرام و
 حەلەلێ پێچەوانە ی قورئان ئائەو پەرستتیا لە بری
 اللەتعالی.

ئەو تەفسیرە ی پێغەمبەر ﷺ ئەوەمان پێ دەلێ هەرکەسێک
 بەدوای هەر یاسا دانەرێک بکەوێ ئەو شتانە ی اللە حەرامی
 کردوێ حەلەلێ بکا و ئەوێ اللە حەلەلێ کردوێ حەرامی بکات
 بە پێچەوانە ی شەرعی خوای گەورە. ئەو ئەو کەسە بۆتە
 بەندە ی ئەو و ئەو دەپەرستێ

ئەوێ بە پەر وەر دگەر داناوێ و ئەو یاسا دانەرە ی کردوێ
 شەریکی اللە بەو هۆیە ئەبێتە موشریک و ئەو کەسە کافرە
 بە خوا.

ئەو تەفسیرێکی تەواوێ و هیچ شک و گومانێکی تێدا نیە
 و ئەو ئایاتانە ی دەبنە شاهییدی و پالێشت بۆ ئەو تەفسیرە
 ئەو هەر ناژمێردری ئەوەندە زۆرن.

((اعلموا أيها الإخوان: أن الإشرāk بالله في حكمه والإشرāk به في عبادته كلها
 بمعنى واحد لا فرق بينهما البتة فالذي يتبع نظاماً غير نظام الله وتشریعاً غير تشریع
 الله (أو غير ما شرعه الله) وقانوناً مخالفاً لشرع الله من وضع البشر معرضاً عن
 نور السماء الذي أنزله الله على لسان رسوله...))

من كان يفعل هذا هو ومن كان يعبد الصنم ويسجد للوثن لا فرق بينهما البتة بوجه
 من الوجوه فهما واحد كلاهما مشرك بالله. هذا أشرك به في عبادته وهذا أشرك به
 في حكمه كليهما سواء وقد قال الله جل وعلا في الإشرāk به في عبادته (فَمَنْ كَانَ
 يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا)

وقال تعالى في الإِشْرَاقِ في حكمه أيضاً (لَهُ غِيبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرُ بِهِ
وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ نُونِهِ مِنْ وَلِيِّ وَلَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا...))

امام الشنقيطي دهفهرموئ بزائن ئه‌ی برایان شرک
په‌یداکردن دهرباره‌ی یاسا و حوکم کردن بۆ خوای تعالی وه
شرک په‌یداکردن له‌ پهرستش و عیباده‌ته‌کان بۆ خوای تعالی
هه‌ردووکیان یه‌ک مانای هه‌یه و هه‌یچ فه‌رق و جیاوازیه‌کی
نیه هه‌رکه‌سیک شوئین سیسته‌می‌ک بکه‌وئ جگه‌ له
سیسته‌می خوا وه شوئین یاسایه‌ک جگه‌ له‌ یاسا و شه‌ریعه‌تی
خوا وه شوئین یاسایه‌ک بکه‌وئ که پیچه‌وانه‌بی له‌گه‌ل
شه‌رعی خوای تعالی که ده‌ستکردی مرۆقه‌کان بی

پشتیش بکات له‌و روناکیه‌ی له‌ ئاسمانه‌وه دابه‌زیوه‌ته‌ سه‌ر
زمانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ هه‌رکه‌سیک ئاوه‌ای کرد له‌گه‌ل
که‌سیک که بت ده‌پهرستی و سوجه‌ بۆ بت ئه‌با هه‌یچ
فه‌رقیکی و جیاوازیه‌کی نیه و ئه‌و دوانه‌ یه‌کن. هه‌ردووکیان
مشریکن و شیرکیان بریار داوه بۆ خوا

ئه‌وه‌ی سوجه‌ی بۆ بت برده‌و شه‌ریکی بۆ خوا دانه‌وه له
عیباده‌ت و په‌رستندا

ئه‌وه‌ی تریش شه‌ریک و هاوه‌به‌شی بۆ خوا دانه‌وه له‌ حوکم
و یاسا

شه‌ریک بریاردان له‌ عیباده‌ت یان شه‌ریک و هاوه‌به‌ش له
حوکم و یاسای خوا هه‌ردووکیان هه‌ر یه‌کن

خوای تعالی له‌باره‌ی شیرک له‌ عیباده‌ت ده‌فهرموئ

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ - فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ - أَحَدًا ﴾ واتا: - جا ئەوەی دەیهوئیت بەدیداری پەر وەردگاری شادبێت، بەخۆشنودیەو بە کار و کردەوێ چاک و دروست ئەنجام بدات و بەهیچ شێوەیەک لە پەرستندا هیچ کەسێک نەکاتە هاوێ و شەریک.

وە دەربارەی شێرک لە حوکم و یاسادا فەرموویەتی

﴿ لَئِنْ غِيبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ - مَنْ وَلِيَ وَلَا يُشْرِكْ فِي حُكْمِهِ - أَحَدًا ﴾ واتا: -

هەر بۆ خواپە زانیی نەینی ناسمانەکان و زەوی، ئای کە چەندە بینەر و بیسەرە خۆی گەرە! هیچ کەس نە جگە لەو زاتە پشت و پەنای خەڵکی بێت، بێگومان ئەو خواپە لە کار و فەرمانەرەوایەتیە کەیدا هیچ کەس ناکات بەهاوتاو هاوبەشی خۆی

لەبەر ئەوە پێغەمبەر ﷺ بۆ عەدی ڕون کردەو ئەوان شوێنکەوتەیی ئەو یاسا و سیستەم و ڕیارانەیی ئەوان کە حەرامیان پێی حەلال ئەکرد و ئەلایان پێی حەرام دەکرد ئەو یاسایە پێچەوانەیی یاسای خۆی پەر وەردگار بوو لەبەر ئەو گوێراپەڵی کردنەیان بۆ ئەو کەسانە بونە عەبدی ئەوانە کە پەرستنیانە و ئەوانەیان لەجیاتی الله بە پەر وەردگاری خۆیان دانابوو

وە ئەو ئایاتانەش کە ڕاشکاوانە لەو بوارە هاتووە و ڕونی ئەکاتەو کە ئەوە شێرک و کوفرە ئەوەندە زۆرن تۆ هەر ناتوانی بیان ژمیری .

وه له شوینیکی تر دا که زور تور هبوه لهو کهسانه‌ی حوکمی
 خوا ده‌گۆرن و لییان په‌سته و به سه‌گ و مه‌یمون و به‌راز
 ناویان دینی ده‌فرمووی: - ئایا کافره مه‌یمونه سه‌که
 به‌رازه‌کان ئه‌وانه‌ی یاسای ده‌ستکرد داده‌ریژن و حوکم
 ناکهن به وه‌ی له‌لایهن الله‌تعالی وه هاتوه واگومان ده‌به‌ن
 ده‌لین ئیمه په‌یه‌هندی نیوان مروّقه‌کان ریک ده‌خه‌ین و کار و
 باری خه‌لکی ریک ده‌خه‌ین بو ئه‌وه‌ی خه‌لک هه‌له‌شه‌یی
 نه‌ژی

ئایا ئه‌وانه هیچ یه‌کی لهو سیفاتانه‌یان لی دیته جی که حوکم
 و فرمان بکا و حه‌رام هه‌لال بکا قه‌ده‌غه بکا

له کوتایی قسه‌که‌یدا ده‌فرمووی زور جی‌گای سه‌رسورمانه
 چونکه ده‌بی ده‌سه‌لات ده‌بی بو هیزی هه‌ره به‌رز بی که
 کس لهو به‌رزتر نه‌بی هه‌ر ئه‌و مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه فرمان
 بکا قه‌ده‌غه و حه‌رام و هه‌لال بکا ئه‌وه‌ش ته‌نها بو خوای
 گه‌وره‌یه

به‌لام ئه‌و که‌سه به‌دییه‌نراوه نه‌زانه کافره گه‌مژانه قه‌ت
 بۆیان نیه هه‌لال و حه‌رام بکه‌ن به‌لام جی‌گای سه‌رسورمانه
 خه‌لکانیک کتابی خوای تعالی که له ئیسلامه‌وه بۆیان
 مابیته‌وه که قورئانی پیروزه روناکیه‌کی رون و ئاشکرایه
 وه سونه‌تی باشت‌ترین دروست کراوه که پیغه‌مبه‌ره ﷺ که
 خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ هیچیان نه‌ه‌شتیته‌وه و هه‌موو
 شتیان روناکردیته‌وه له‌گه‌ل ئه‌وه‌دا پشت بکا لهو قورئان و

سونهته وه واگومان ببا بلی من کارو باری دنیا یان بو ریک
 دهخه چونکه دنیا بهر هو پیش چوه نهو یاسایه دهگونجی
 وهچی له زبلخانهکانی میشکی کافره بهرازهکان نهوانه
 هیچ نازان نهوانه کهوا بهرچا ورونیان نهماوه پهنا بهخوا
 که هیچ کس بهر استیان دانانی نیلا نهو کهسانه یاسای
 نهوان دینن که شهمشه مکویر من روناکی قورئان نابین
 چونکه قورئان روناکیه کی گوره ی له گهل دایه بهلام
 بهداخوه شهمشه مکویر هکان روناکی نابین

ههندیکار دهبینی کهسی لهانه بهی شهرم و حیا که
 بهر پر سهکانن که دلۆپیک شهرم و حیا یان نهماوه
 وه بهر اشکاوانه خویان توشی نهو کوفر و تاوانانه دهکا نهو
 یاسایانه دههینی له خوی و خه لکیدا و له گهل کهیدا جیه جیی
 دهکا که له دینیان له عقلیان له نهسه بیان له مالیان له
 ناموسیان قسه دهکن و بریاریان له سهر ددهن له کاتیک
 بوگه نترن له سهک و بهرازهکان وه له هه موو خه لکی و له
 هه موو مه خلوقاتی خوی تعالی جاهیل ترن که دهچی یاسای
 دهستکرد دههینی پشت دهکاته نهو روناکیه ی له ئاسمان
 بومان دابه زیوه چونکه بهر استی نهوه بهرچاو ورونی نهمانه
 و بهرچاو تاریک بونه پهنا بهخوا.

نهو نایات و بهلگانه ی باسمان کرد هه مووی بهلگهن له سهر
 نهوه ی هه که سیک شوینی سیسته میک بکهوی جگه له
 سیسته می خوا له کاتیک نهگر که سه که ناو لهو سیسته مه ی

خوی بنی یاسا دهستور یان هر ناویکی تر هر که سیک
شوین نهو یاسا دهستکردانه بکهوئ کافره

ههتا نهگر خوی کافر بوبی له پیشتر نهوه کوفریکی دیکهی
بوخوی زیاد کردوه له سهر خوی بههوی دانانی یاساکه یان
شوینکهوتتی یاساکه

نهو شته له سهردهمی پیغمبر ﷺ رویداوه که خه لکانیک
هاتن وتیان نیمه حوکم دهکمین به شتیکی تر له کاتیکی که
بروادرین خوی گهوره وای له پیغمبر کرد سهری سور
بمینی لهوهی نهو قسهیه دهکمن که دهلین بروادرین و
له کاتیکی حوکم به شتیکی تر دهکمین

لهبر نهوهی دهلین نیماندارین و حوکم به شتیکی تر
نهکمین نهوه لئیان وهر ناگیری نهو نیمانهیان که خوی
تعالی فرموی ﴿ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ ءَامَنُوْا بِمَا
اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَحَاكَمُوْا اِلَى
الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُوْا اَنْ يَّكْفُرُوْا بِهِ وَيُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُضِلَّهُمْ
ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴾

نایا نهتروانیووته نهو (دوورووانهی) لافی نهوه لی دهمن
گوایه بهر استی باوهریان هیناوه بهوهی که بو تو رهوانهکراوه و
بهوش که پیش تو رهوانهکراوه (بو پیغمبران) کهچی
دهیانهویت رووبکهنه زوردارو جادووگرو خوانهسان تا
دادوهریان له نیواندا بکمن و چارهسهری کیشهکانیان بکمن،
له کاتیکی که به راستی فرمانیان پیدراوه که باوهریان به (تاغوت)
نهبیت، شهیتانیش دهیوهیت گومر ایان بکات بهگومراییهکی دوورو
بی سنوور.

هه‌موو مسوولمانیک له‌سه‌ریه‌تی بزانی حاکم تهنه‌ها خودایه وه
تهنه‌ها خودا بۆی هه‌یه‌ حوکم بکا وه تهنه‌ها خودا ده‌توانی
حه‌لال بکا و وه تهنه‌ها خواش ده‌توانی خه‌رام بکا.

وانه‌ی (٤)

یه‌کی له زانا به‌ریزه‌کان شیخ احمد شاکر ده‌فهرمووی:-

شیرکی ئیستا هه‌ندیکی جیاوازتره له شیرکی کۆن شیرکی
ئیستا وه‌ک یاسا ده‌ستکرده‌کان و یان شوینکهوتتی نه‌و
یاسایانه

وه‌ک سه‌له‌فی سالح ئیمه‌ش دژی نه‌و یاسا ده‌ستکردانه‌ی
ئه‌وروپای بی‌دین و مولحیده‌ی ئه‌وروپای ئیستا ده‌بین هه‌ر
وه‌ک چۆن ئه‌وان دژی شیرکی سه‌رده‌می خۆیان بون
ئیمه داوای نه‌وه ده‌که‌مین بگه‌رینه‌وه بۆ قورئان و سونه‌ت و
ئیش به‌وان بکه‌ن وه‌ سپرینه‌وه و روخاندنی طاغوتان که نه‌و
یاسا ده‌ستکرده‌یه هاتۆته ناو مالی مسوولمانان و ئیشی پی
ده‌کری

نایاتی الله‌تعالی ﴿الم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما
أنزل إليك وما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى
الطغوت وقد أمروا أن يكفروا به ويريد الشيطان أن يضلهم
ضلاً بعيداً﴾ نایا نه‌تروانیو وه‌ته نه‌و (دوو رووانه‌ی) لافی نه‌وه لی
ده‌ده‌ن گوایه به‌راستی باوه‌ریان هه‌ناوه به‌وه‌ی که بۆ تو
ره‌وه‌انه‌کراوه و به‌وه‌ش که پیش تو ره‌وه‌انه‌کراوه (بۆ پیغه‌مبه‌ران)!
که‌چی ده‌یانه‌وێت رووبکه‌نه زۆردارو جادووگه‌رو خوانه‌ناسان تا
دادوه‌ریان له‌ نیواندا بکه‌ن و چاره‌سه‌ری کیشه‌کانیان بکه‌ن،
له‌کاتی‌که‌دا به‌ راستی فه‌رمانیان پێدراوه که باوه‌ریان به‌ (تاغوت)
نه‌بی‌ت، شه‌یتانیش ده‌یه‌وێت گومراییان بکات به‌گومراییه‌کی دوورو
بی سنوور.

وه ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُخْجَمُوا فِيهَا شَجَرًا بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَزَجًا مِّمَّا قُضِيَّتْ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

واتاكهي: نهخير(وانی یه که خویان به باوهردار نیشان ددهن) سویند به پهر وهر دگارت پروا دارنن تا تو نهکهنه دادوهر لههر نازاوه و دووهرهکی یهکی نیوانیان دا لهپاشان هست نهکهن له دهر و نیاندا به هیچ بیزاری یهک لهو بریارهی تو داوته و مل کهچ نهکهن به مل کهچی یهکی تهواو

انجا دهفرمووی هر کهسی هر یاسایهک یان را و بوچونیک بخاته پیش کتاب و یاسای خوا که قورئانی پیروزه نهوه نهوکهسه کافره و دهبی کوشتاری لهگل بکری ههتا دهگریتهوه سهر شهرعی خوا و حوکم بهقورئان دهکا .وه نهومش شتیکی رون و زانراوه و عوزر به جهلی بو ناهینریتهوه واتا بلینن نهه کهسه نهزانه و کافر نابی بویا ههموو کهسیک دهگریتهوه لههر ناستییی کهسهکه نهگر زانابی یان نهزان دهسهلات داربی یان بی دهسهلات.

شیخ محمود شاکر که هر لهو بنهمالهییه لهسهر تهفسیری الطبري دهفرمووی هندیک له نههلی بیدعهی سهردهمی خومان نهوهیان کردوته بیانو که دهلین له پاره و پول و عهرز و خانو ناموس نهوه معامهلاته شتیکی گرنه نیه و عیبادهتی نیه نهوه بوت ههیه ئیش بهو جوره شتانه بکهی یان هندی له قانونه کوفریهکان که بلین دهبی بهزور

ئیشی پی بکری و حوکم ببهنهوه بو غهیری قورئان ئانهوه
پشتکردنه له حوکمی خوا وه پراکردنه له حوکمی خوا وه
بهپیشخستنی حوکمی کوفره بهسهر حوکمی خوا.

وه نهو ئیشه کوفره و هیچ کس گومانی لهوه نیه ههرکس
نهو شتانه بلی و بیکا یان بانگهشهی بو بکا کافر دهبی .

وه شیخ عبدالرزاق عفیفی نهو زانایه زوریکی له شیخهکانی
سعودیاش تهلهبهی نهو بونه دهفرمووی:

ئهگهر کهسێک کاری پی سپێردرا دهبی بچی پرسیار بکا به
عیلمهوه حوکم بکا له نیوان خهڵک ئهگهر نا توشی عهزاب
نهبی ئهگهر حوکم به ئسلامیش به نهفامیهوه

شیخ دهفرمووی ئیلا لهو خالهته .که کهسێک علم و زانستی
ههبوو رازی بوو به حوکم و شهرعی خوا و حوکمی پیی
کرد بهلام لهبهر ههوا و ههوهسێک یان لهبهر شتیک جار و
بار لایدا لهو شهرعی خوا لهبهر مهسلهحهتیک خوی یان
رهشوه لهو حالهتانه که جار و با حوکمیک پیچهوانهی
قورئان و شهرع دهرکرد نهوکات کافر نابی بهو شهرتهی
خوی بهلاوه تاوانبار بی نهوکات له ئسلام دهرناچی
بههملگهی هدیثی پیغهمبر ﷺ

((، ان النبي صلى الله عليه وسلم قال : " القضاء ثلاثة : قاضيان في النار ، وقاض في الجنة : رجل قضى بغير الحق فعلم ذاك فذاك في النار ، وقاض لا يعلم فاهلك حقوق الناس فهو في النار . وقاض قضى بالحق فذلك في الجنة "))

واتا: له بورهیدهوه له باوکیهوه رهزای خوای لیبی
 دهگیرنهوه که پیغمبهری خوا ﷺ فصرموویهتی (قازیهکان
 سیانن دوانیان له ناگری دۆزهخدان یهکیکیان له بههشتدایه
 نهوهی له ناگری دۆزهخدایه نهوهیه که زانیویهتی کامه ههقه
 و زوالم و ستهمی تیداکردوه و بهوشیویه حوکی نهکردوه
 نهو قازیهش به نهزانین حوکی کردوه لهنیوان خهڵکدا مافی
 خهڵکی پیشیل کردوه نهوه له ناگری دۆزهخ دایه نهوهشیان
 که له بههشتدایه نهوهیه که زانیویهتی کامه ههقه و بهو
 شیویه حوکی کردوه)

وه دهفصرمووی: ههرکەسێک مسوڵمانبێ له پاشان حوکم و
 یاسایهک دهریکا له سیستهمهکان بو خهڵک بو نهوهی ئیشی
 پێیکهن وه بشزانن نهوه پێچهوانهی ئیسلامه نهوه کافره و له
 ئیسلام دهردهچن وه نهوکهسهش کافر دهبن که نهندام بن له
 لیژنهکهی وه نهو کهسانهش که بانگهشهی خهڵک دهکهن و
 فصرمان به خهڵک دهکهن که ئهبن بهو یاسایانه ئیش بکهن
 نهوه کافر دهبن و نهوانه ههر ههمویان بهژدارن لهوهی که
 وازیان له حوکی خوای گهوره هیناوه که کافرێکی
 دهرچون له ئسلام.

وه زانای گهوره حمود بن عقلا لشعبي دهفصرمووی:-

ههر وهک نهو کهسانهی حوکم به یاسا دهستکردهکان دهکهن
 کافرن ههر وهک له رابردوو باسم کردوو ههرکەسێک

ياساكهش دابنئ كافر چونكه بهو ياسا دانانه خوئ كردوته
 شهريك و هاوبهش لهگهئ خواي تعالى
 وه باس دهكات كه كهسئ حوكم بكات به ياسا دهستكردهكان
 له پرويهك يان دوو پروو توشي كوفر دهبي
 له پرووي ياسادانان ئهگهر ياساكه دابنئ وه له پروي حوكم
 كردنيش به ياساكه ههردوو كي كوفره چي ياساكه خوئ
 دايينئ ئهوه خوئ كردوته شهريكي خوا وه ئهگهر ئيش به
 ياسا دهستكردهكesh بكهئ ئهوه كهسيكت كردوته شهريكي
 خوا.

كوئا قسهئ ئهم زانايه دهفرمووي:- راسته زاناياني ئيسلام
 ئهگهر باسي حوكم نهكردن به قورئان بكهن دريژي
 دهكهئوه و تفاصيلي دهدهني دهئلين كهسيك لهبهر ههوا و
 ههوهسيك يان لهبهر رهشوه يان لهبهر مهسلهحهتيكي له
 يهك دوو برگههدا حوكم بهقورئان نهكا كافر نابئ كو فري
 بچوكه له ئيسلام ناييابه دهرهوه بهومهرجهئ خوشي به
 تاوانبار بزاني

بهلام كاتييك دينه سهر ياسا دهستكردهكان و قسهئ لي
 دهكهن جياوازي ناكهنه بهين ئهوانهئ بلين ئهوهئ ياسا
 دهستكردهكهئ داناوه ئايا به چهلائي ئهزاني يان ئينكاري
 قورئان بكا يان بهرن لهبهر مهسلهحهت و ههوا و ههوهسي
 واي كردوه بهلكوو به ههموو شيوهيهك كافره و له ئيسلام
 دهردهچئ.

وه وتهی شیخ محمد بن صالح العثیمین دهلی:-

ئەوانەیی حوکم بە یاسا دەستکردەکان دەکەن و ئەکەن
خەڵک ئیشی پێ بکا وە واز لە قورئان و سونەت دینن
ئانەوانە برۆا دار نین

چونکە ئەوانە یەک یاسایان نەهێناوە یان لە یەک برگە
فەرقی هەبێ لەگەڵ قورئان و سونەت یان لەبەر هەوا و
هەوسێک بەلکوو هۆکار ئەوەیە کە کافر یان دەکەین
چونکە حوکمی خوایان گۆریوە بە بەدیلتیک یاسایەکی
دەستکردیان داناوە ئەوەندە بەسە بۆ کافربونیان

ئەوەیان داناوە بە دروست و ئەوە کوفەرە هەتا ئەگەر نوێژ
بکا و حەج بکا پڕۆژی بگری و خێر و خێرات بکا هەر
کافر و بێدینن مادام وازیان هێنا لە یاسای

خوای پەرۆردگار و ئیشیان بە یاسای دەستکرد کرد

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

واتاکەیی: نەخێر (وانی یە کە خۆیان بە باوەردار نیشان
دەدەن) سوێند بە پەرۆردگارت برۆا دارنن تا تۆ نەکەنە
دادۆر لەهەر ئازاوە و دووبەرەکی یەکی نیوانیان دا
لەپاشان هەست نەکەن لە دەرونیاندا بە هیچ بێزاری یەک
لەو بیریاری تۆ داوتە و مل کەچ نەکەن بە مل کەچی یەکی
تەواو

دهلی براکهم نهوت له لا سهیر نهبی نهگر وتمان کهسی
شهریعت و یاسای خوای گوری به قانونه دهستکردهکان
بلین نهگر نویژ و رورزش بگری هر کافر دهبی
راستی کهی خهر نهویه .

وه شیخ محمد حامد الفقیه دهفرمووی :-

نهوش دهچیتته ژیر بالی پیناسهی طاغوت مادم یاسای
نیسلام وازی لی هینرا زینا و ئارهق و ریبیا و نهو شتانه
ههمووی له یاسا دهستکردهکان حهلال سزای دهستکردی بو
دائراوه جگه له سزای بهیپی شرع و قورئان کهواته حهلال
و حصرام کردن نهوانهی کهوا یاسایه کهی دادهنین نهوانهی
جیهجیی دهکهن وه یاساکه خوشی طاغوته و کافرن وه
نهوانهی دایان ناوه و بلاوی دهکهنهوه و دهلین با خهلیک
نیشی پی بکهن نهوانیش طاغوتن

وه هر پهرتوک و نوسراویکیش نهگر بیئو کهسهکه با
بلی من مهبهستم خراب نیه و دژایهتی قورئان ناکهم و نههم
قسانه مادم کتابهکه یان نوسراوه کهی یان بریاره کهی داویتی
پیچهوانهی قورئانه و خهلیکی بانگهشه دهکات بوی نیش بهو
یاسایانه بکهن و بییته هووی واز هینان له قورئان نهوش
هر طاغوت و کافرن و نیسلام نین نهگر خوشی به نیسلام
دانی .

وه شیخ عبدالله بن جبرین دهفهر مووی:-

شیخ ابراهیم ال شیخ ئهو پیاوه بهر یزه که مفتی سعودیا بوو
دهفهر مئی زور سور بوو لهسهر نکولی کردن و ئینکاری
کردنی شته داهینراو و بیدعهکان لهگهل ئهوهی ئهو قسهیهی
کردویهتی که **تحکم لالقوانین** نامیلکهیهکی بههیزه له
ئاسانترین و باشتترین قسهکانه که کردویهتی که من له
خزمهتی ئهو شیخهم دانیشتوم بینیومه که چون ئینکاری شته
بیدعه و داهینراوهکانی کردوه که پیچهوانهی شهر عن وه
ئهوانهی کهوا یاسایهکیان دانایی به پیچهوانهی شهر عی خوا
ئهو خوی لهوان بی بهری کردوه و فهر موویهتی مرتهدن و
له ئسلام هه لگهراوهن چونکه ئهو یاسا دانهرانه تانه و
سوکیهتیا به شهر ع کردوه و سنور و یاسا شهر عیهکانیان
پهک خستوه وه دهلین ئهوه وهحشی گهر ئتیه که کاتیک
کهسی بهناحهک بکوژی دهبی بکوژر ئتیه وه دهستی دز
ببردری و یان رهجم کردنی زیناکار که ئافرهت یان پیاو
هاوسهریان هه بی

یان زینایان هه لال کردوه و دهلین ئاساییه ئهگهر پیاو و ژن
رازی بون هیچیان لهسهر نیه وه زور شتی تر که ئهم یاسا
طاغوتیه ئهو شتانهی ههمووی تیدایه

وه شیخ جبرین دهفهر مووی قهت نه مزانیوه شیخ ابراهیم ال
شیخ لهو قسهیهی پهشیمان بویتتهوه چونکه کهسانیک هه
دهلین گوایه لهو قسه و وتانهی وتویهتی پهشیمان بوتهوه وه
ئاسانکاری کردبی بو ئهو کهسانهی حوکم به قورئان ناکهن
که حوکم نهکردن به قورئان له سهره گهورهکانی طاغوته.

فَاٰخِرُ دَعْوَانَا اِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

له کۆتاییدا ده‌لێم خوشک و بڕاکانم با خه‌می له قیامه‌تی
خۆمان بخۆین و به‌ دین و عه‌قیده‌ی خۆمان بجینه‌وه و
ئاگاداربین ئهم دینه‌ چۆن وهر ئه‌گرین نه‌ک ههر وه‌ک
ئهو‌ی له‌ خه‌لک بینیومه‌نه و له‌ هه‌یج شتی ناگه‌ڕینه‌وه چونکه
ئهم ئسلامه‌ دوژمنی زۆره‌ قه‌ت لی ناگه‌ڕین ئاوا به‌ ئاسانی
بیته‌ به‌رده‌سمان بۆیا عه‌قیده‌ی زۆرمانیان تێکدا به‌لام با به
خۆماندا بجینه‌وه و بزانیین نه‌ک غه‌له‌تیکمان هه‌بی قیامه‌تمان
له‌ ده‌س بده‌ین و خه‌ساره‌تمه‌ند بین له‌ ئیسته‌وه‌ بڕیار بده
چیتر ده‌سه‌لاتت خوش نه‌وی و ئهو یاسایانه‌ی که‌ به‌ چاوت
ئه‌یه‌ینی رۆژانه‌ ئا ئه‌وانه‌ له‌ جیاتی یاسای الله‌تعالی ئیشی پێ
ئه‌کری ئیمه‌ش ئه‌گه‌ر ئهو یاسایانه‌ جیه‌جی بکه‌ین ئهو
شه‌ریکمان بۆ الله‌تعالی بڕیار داوه‌ ئه‌بی ئاگاداربین یاسامان
خوش نه‌وی و ر‌قمان لی بی و هه‌ولده‌ین یارمه‌تی ئهو
که‌سانه‌ بده‌ین که‌ ئه‌یه‌انه‌وی حوکمی الله‌تعالی بگه‌ڕینه‌وه و
حوکم به‌ قورئان بکه‌ن به‌لام داخی گرانم ئیستا کۆمه‌لی
که‌س له‌ شوینی حوکمی ئسلام جیه‌جی بکه‌ن و جیه‌اد
له‌گه‌ل ئهو که‌سانه‌ بکه‌ن که‌ حوکم به‌ قورئان ناکه‌ن ئهو
کۆمه‌له‌ که‌سه‌ له‌ تیرۆریست و اره‌ابی ناو ده‌به‌ن و هه‌موو
دنیا دژیان ئه‌وه‌ستن بۆیا هه‌ل مه‌خه‌له‌تین به‌ اعلامی
راگه‌یاندن و ته‌لفیزۆن ان شاءالله‌ با تۆبه‌ بکه‌ین ئه‌گه‌ر
رۆژی‌ک حوکمان بر‌دۆته‌وه‌ بۆلای دادگا و حوکمه‌کانی
ده‌ستکردی کوردستان یا ههر شوینی‌ک به‌راستی شیرکی

گهوره مان بریار داوه بهو کاره مان یان نه گهر یار مه تی نهو
 کهسانه مان داوه که حوکمی خوا ده گورن به سیلاح و چهک
 یان به قسه یان به دوعا نه بی تهوبه بکهین و دوعای
 روخانیان لی بکهین بو نهوهی حوکمی خوا بگهر یتهوه وه
 هیچ کهس نیک به ناوهی کوردایه تی و پاریزگاری کردن له
 شهره ف و خاک هه لنه خله تی چونکه نهو خاکه ی خه لک
 خوی نه دا به کوشتا نهوه خاکی کوفره و حوکمی الله تعالی تیا
 جیه جی ناکری

داواکارم له الله عز وجل هیدایه تمان بدا بو ړینگای حهق

امین